

04253815

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.04.2015
P/15/064

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/064 – Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej ¹ w województwie podlaskim	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku	
Kontroler	Piotr Jurkin – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95312 z dnia 24 czerwca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)	
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Suwałkach ² , ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki,	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Czesław Renkiewicz – Prezydent Miasta ³ .	(dowód: akta kontroli str. 339)

II. Ocena kontrolowanej działalności⁴

Ocena ogólna

W Mieście Suwałki⁵ dłożono starań w celu zdiagnozowania potrzeb w zakresie zapewnienia miejsc dla dzieci w wieku od trzech do sześciu lat w przedszkolach publicznych, z uwzględnieniem uregulowań ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁶, poszerzających krąg uprawnionych do objęcia wychowaniem przedszkolnym. Wszystkim dzieciom pięcioletnim zapewniono warunki do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, a dzieciom czteroletnim – od 1 września 2015 r. – prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego.

Zakłada się również przeprowadzenie otwartego konkursu ofert dla niepublicznych przedszkoli, gdyż istniejąca baza oświatowa pozwala na zaspokojenie około 76% potrzeb na miejsca w przedszkolach od 1 września 2017 r.

Miasto w oparciu o posiadaną bazę oświatową nie było w stanie zagwarantować miejsc 70 trzylątkom i 57 czterolatkom w roku szkolnym 2014/2015. Natomiast na dzień 30 czerwca 2015 r. dysponowano 64 wolnymi miejscami w przedszkolach publicznych. Informacje o wolnych miejscach podano do publicznej wiadomości na stronie internetowej Urzędu.

Prawidłowo realizowano inne obowiązki określone ustawą nowelizacyjną z dnia 13 czerwca 2013 r., w szczególności pokrywano koszty wychowania przedszkolnego dzieci korzystających z niego poza terenem Miasta. Środki dotacji budżetowej na dofinansowanie w 2014 roku zadań w zakresie wychowania przedszkolnego wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczono.

Nadzór nad przedszkolami publicznymi w zakresie spraw finansowych oraz zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w tych oddziałach był sprawowany rzetelnie. Natomiast nadzór nad przestrzeganiem przyjętych zasad rekrutacji był niewystarczający. Według ustaleń równoległe prowadzonych kontroli NIK w trzech przedszkolach samorządowych⁷ wystąpiły nieprawidłowości w procesie rekrutacji kandydatów na lata

¹ Przez opiekę przedszkolną należy rozumieć zapewnienie (w latach 2014-2015) przez gminę miejsca w przedszkolu publicznym dziecku w wieku 3 – 6 lat. Przedmiotem kontroli nie było zagadnień dotyczących kształcenia i wychowania dzieci w wieku przedszkolnym.

² Zwany dalej „Urzędem”.

³ Od dnia 6 grudnia 2010 r., zwany dalej „Prezydentem”.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁵ Zwane dalej „Miastem”.

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 827 ze zm., Ustawa zwana dalej „ustawą nowelizującą z dnia 13 czerwca 2013 r.”.

⁷ Przedszkola Nr 6, 8 i 10 w Suwałkach.

szkolne 2014/2015 i 2015/2016, które w przypadku przedszkoli Nr 6 i 10 miały wpływ na jej końcowy wynik.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- zatwierdzeniu przez Prezydenta Miasta na rok szkolny 2014/2015 arkuszy organizacyjnych czterech (z 10) przedszkoli, w których wykazano przekroczenie liczby dzieci w poszczególnych oddziałach przedszkolnych określonych przepisami § 5 ust. 2 i 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół⁸,
- niewskazaniu rodzicom sześciu czterolatków⁹ (niezakwalifikowanych do przedszkoli publicznych, do których się ubiegali), innych placówek, które mogłyby je przyjąć, co naruszało z art. 14 ust. 4 b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁰.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Monitorowanie poziomu zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach

Opis stanu
faktycznego

1.1. Miasto prognozowało potrzeby dotyczące zapewnienia miejsc w przedszkolach dzieciom w wieku od trzech do sześciu lat, w latach 2015-2020. Zagadnienie to omawiano na kolegiach Prezydenta Miasta¹¹ zwołanych m.in. w celu określenia zasad i harmonogramu naboru do miejskich przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na lata szkolne 2014/2015 oraz 2015/2016. (dowód: akta kontroli str. 3-18)

W przedmiotowych opracowaniach wzięto m.in. pod uwagę następujące okoliczności: [1] od 1 września 2014 r. sześciolatki muszą pójść do pierwszej klasy szkoły podstawowej, [2] pięciolatki muszą odbyć roczne przygotowanie przedszkolne, [3] od 1 września 2015 r. wszystkie czterolatki będą miały prawo do objęcia wychowaniem przedszkolnym, [4] od 1 września 2017 r. wszystkie trzylatki będą miały prawo do objęcia wychowaniem przedszkolnym¹². Analizę przeprowadzono w oparciu o przewidywane dane o liczbie urodzeń i miejsc przedszkolnych w roku szkolnym 2014/2015 (nie pozyskiwano danych demograficznych z Głównego Urzędu Statystycznego). W kontekście zapewnienia wszystkim dzieciom, w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 miejsc w przedszkolach publicznych szacowano, że: „ (...) liczba miejsc w przedszkolach samorządowych przewidziana dla dzieci na realizację wychowania przedszkolnego w Mieście Suwałki zostanie zapewniona dla 80 % dzieci w wieku przedszkolnym z Suwałk. (...) Plan dodatkowych oddziałów w przypadku zgłoszenia się większej liczby dzieci do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na rok szkolny 2014/2015 przewidywałby utworzenie dodatkowych 11 oddziałów z 275 miejscami dla dzieci. (...) z informacji uzyskanych z przedszkoli niepublicznych wynika, że będą one poszerzać swoją działalność od 1 września 2014 r. i dodatkowo przyjmą około 300 dzieci w wieku 3-6 lat. Z tego wynika, że gdyby Miasto utworzyło dodatkowo 275 miejsc oraz 300 miejsc przedszkola niepubliczne to dałoby to dodatkowo 575 miejsc.” (dowód: akta kontroli str. 3-19)

1.2. Problematykę wychowania przedszkolnego uwzględniono ponadto w „Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2015 roku” (uchwała nr VIII/48/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 marca 2011 r.). Według danych zawartych w tym dokumencie, liczba dzieci rodzących się w Suwałkach będzie systematycznie spadała. Konsekwencją tego procesu będzie zmniejszanie się w kolejnych latach zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach. W efekcie od roku szkolnego 2012/2013 przedszkola będą dysponować wolnymi miejscami. Przeprowadzona w tym dokumencie analiza nie obejmowała m.in. zmian związanych z objęciem od 1 września 2014 r. obowiązkiem szkolnym sześciolatków oraz odbyciem rocznego przygotowania przedszkolnego przez pięciolatki, a także uzyskania prawa

⁸ Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 4250 ze zm. Rozporządzenie zwane „rozporządzeniem w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół”.

⁹ Do dnia zakończenia kontroli wszystkich nieprzyjętych w trakcie rekrutacji czterolatków przyjęto do przedszkoli.

¹⁰ Dz. U. z 2004 r., Nr. 256, poz. 2572 ze zm. Ustawa dalej zwana „ustawą o systemie oświaty”.

¹¹ Propozycje z 17 stycznia i 3 lutego 2014 r. oraz 2 stycznia 2015 r.

¹² Art. 14 ust. 3b, 3c, 4 i 4a ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 4 lit. d, e oraz f w związku z art. 18 pkt 6 ustawy nowelizującej z dnia 13 czerwca 2013 r.

do wychowania przedszkolnego przez czterolatki i trzylatki odpowiednio od 1 września 2015 i 1 września 2017 roku. (dowód: akta kontroli str. 20-41)

1.3. Sieć przedszkoli publicznych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych została ustalona uchwałami Rady Miejskiej w Suwałkach (Nr XLVI/507/2014 z 26 lutego 2014 r. oraz Nr X/99/2015 z 29 lipca 2015 r.), stosownie do przepisu art. 14a ust. 1 i 1a ustawy o systemie oświaty. W uchwałach ujęto wszystkie dziesięć przedszkoli publicznych funkcjonujących na terenie Miasta w 2014 i 2015 roku oraz oddziały przedszkolne zorganizowane przy szkołach podstawowych (odpowiednio 18 i sześć). Sieć tę uzupełniało osiem przedszkoli niepublicznych oraz trzy punkty przedszkolne dla których Miasto nie było organem prowadzącym. (dowód: akta kontroli str. 42-50)

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 w placówkach publicznych i niepublicznych było odpowiednio 2571 i 2272 miejsc przedszkolnych, przy czym w placówkach publicznych ich liczba zmalała o 15,8% (z 1945 do 1638, za sprawą przyjęcia do oddziałów integracyjnych większej liczby dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, co automatycznie powodowało zmniejszenie liczby miejsc dla dzieci pełnosprawnych w danym oddziale oraz zmniejszenia z 18 do sześciu liczby oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych)¹³, a w niepublicznych wzrosła o 1,2% (z 626 do 634). W placówkach publicznych w roku szkolnym 2014/2015 było 69 wolnych miejsc (dwa w przedszkolach i 67 w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych), a według stanu na 30 czerwca 2015 r. – takich miejsc w roku szkolnym 2015/2016 było 74 (64 w przedszkolach i 10 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych). Natomiast w placówkach niepublicznych, odpowiednio: 233 i 150¹⁴ wolnych miejsc.

(dowód: akta kontroli str. 49-50)

W okresie objętym kontrolą na terenie Miasta nie funkcjonowały zespoły wychowania przedszkolnego, ani nie odnotowano przypadków indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci pięcioletnich. (dowód: akta kontroli str. 49)

1.4. Na koniec 2014 roku na terenie Miasta było zameldowanych 2847 dzieci (729 dzieci trzyletnich, 864 – czteroletnich, 856 – pięcioletnich oraz 398 – sześcioletnich urodzonych w II półroczu 2008 roku¹⁵), które – zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o systemie oświaty¹⁶ – mogły być objęte wychowaniem przedszkolnym. W 2015 roku (według stanu na 30 czerwca) jest 2372 takich dzieci (773 dzieci, które ukończyły trzy lata, 731 – cztery lata, 868 – pięć lat)¹⁷. (dowód: akta kontroli str. 51-52)

W roku szkolnym 2014/2015 z wychowania przedszkolnego w Mieście korzystało 2269 dzieci¹⁸ (84 w wieku poniżej trzech lat, 418 – trzyletnich, 587 – czteroletnich, 780 – pięcioletnich, 400 – sześcioletnich, w tym 60 – sześciolatków z odroczonym obowiązkiem szkolnym), z tego:

- w placówkach publicznych (82,7% z tych dzieci): 1498 w przedszkolach samorządowych, 378 w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych,
- w przedszkolach niepublicznych – 378 dzieci oraz w punktach przedszkolnych dla których Miasto nie było organem prowadzącym – 15 (pozostałe 17,3%).

Wychowaniem przedszkolnym w publicznych i niepublicznych placówkach na terenie Miasta objętych zostało 79,7 % zameldowanych w mieście dzieci w wieku od trzech do sześciu lat, tj. urodzonych w latach 2008 (II półrocze) – 2011. Wskaźnik upowszechnienia wychowania

¹³ Liczba miejsc w poszczególnych formach wychowania przedszkolnego w placówkach publicznych przedstawiała się następująco: przedszkole publiczne – 1500 i 1488, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych – 445 i 150.

¹⁴ 186 i 126 w przedszkolach niepublicznych oraz 47 i 24 w punktach przedszkolnych dla których Miasto nie jest organem prowadzącym.

¹⁵ Dotyczy dzieci sześcioletnich, które mogły kontynuować wychowanie przedszkolne, zgodnie z przepisami art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 458 ze zm.).

¹⁶ W myśl tego przepisu, wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat.

¹⁷ W 2015 roku dzieci sześciolatki objęte są obowiązkiem szkolnym (art. 15 ust.2 ustawy o systemie oświaty).

¹⁸ W tym 26 dzieci spoza terenu Miasta.

przedszkolnego¹⁹ w poszczególnych grupach wiekowych wynosił: trzylatków – 57,3%, czterolatków – 67,9%, pięciolatków – 91,1%. Przy uwzględnieniu dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie innych gmin (po troje dzieci w placówkach publicznych i niepublicznych), którego koszty ponosiło Miasto, wychowaniem przedszkolnym objętych było 79,9% dzieci zameldowanych na jego terenie.

(dowód: akta kontroli str. 54,68)

W roku szkolnym 2015/2016 – według danych na 30 czerwca 2015 r. – z wychowania przedszkolnego w Gminie ma korzystać 2048 dzieci²⁰ (80 w wieku poniżej trzech lat, 524 – trzyletnich, 559 – czteroletnich, 795 – pięcioletnich, 90 – sześciolletnich z odroczonym obowiązkiem szkolnym), z tego:

- w placówkach publicznych (76,4% z tych dzieci): 1424 dzieci w przedszkolach samorządowych i 140 w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych,
- w przedszkolach niepublicznych – 451 dzieci oraz w punktach przedszkolnych dla których Miasto nie było organem prowadzącym – 33 (pozostałe 23,6%).

Wychowaniem przedszkolnym w placówkach (publicznych i niepublicznych) na terenie Gminy objętych zostanie 79,2% ogółu dzieci w wieku od trzech do pięciu lat zameldowanych w Mieście, przy czym wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego w poszczególnych grupach wiekowych wynosił: trzylatków – 67,8%, czterolatków – 76,5%, pięciolatków – 91,6%.

(dowód: akta kontroli str. 54)

W roku szkolnym 2015/2016 zwiększy się liczba dzieci sześciolletnich z odroczonym obowiązkiem szkolnym. Na 30 czerwca 2015 r. (dwa miesiące przed rozpoczęciem roku szkolnego) odnotowano wzrost ich liczby o 50% (z 60 do 90) w stosunku do roku poprzedniego, z tego 58 będzie uczęszczало do przedszkoli publicznych, zaś 32 do niepublicznych.

(dowód: akta kontroli str. 54)

W roku szkolnym 2014/2015 do przedszkoli publicznych nie przyjęto 127 dzieci (w tym 70 trzylatków i 57 czterolatków), a w kolejnym roku szkolnym – 37 dzieci trzyletnich i sześciolletnich²¹. Z aneksów złożonych do Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu (zwanego dalej: „Wydziałem”) w dniu 1 września 2015 r. wynika, że szóstka czterolatków została przyjęta do placówek publicznych (pięcioro przyjęło Przedszkole Nr 8 oraz jedno Przedszkole Nr 6).

(dowód: akta kontroli str. 55, 333-338)

1.5. W okresie wakacyjnym, opiekę dzieciom w wieku przedszkolnym organizowali dyrektorzy przedszkoli samorządowych²². W placówkach tych sporządzono listy dzieci, których rodzice zgłaszali stosowne zapotrzebowanie i na tej podstawie organizowano grupy funkcjonujące w tym okresie. W latach 2014-2015 opieką taką objęto, odpowiednio 525 i 540 dzieci (35% i 37,9% uczęszczających do przedszkoli samorządowych). Ponadto w lipcu i sierpniu 2014 oraz 2015 roku na terenie Miasta funkcjonowały również przedszkola niepubliczne. Opieką w nich objęto odpowiednio 444 i 822 dzieci, co stanowiło 117,5% i 182,3% uczęszczających do tych placówek.

(dowód: akta kontroli str. 56-64)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W Urzędzie diagnozowano potrzeby w zakresie zapewnienia miejsc w przedszkolach, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą nowelizującą z dnia 13 czerwca 2013 r., w tym konieczności zapewnienia korzystania z wychowania przedszkolnego dla dzieci czteroletnich i trzyletnich (od 1 września 2017 r.). Wskaźnik upowszechniania wychowania przedszkolnego wyniósł w latach szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 odpowiednio 79,7% oraz 79,2%, a liczba dzieci w wieku przedszkolnym nieprzyjętych do przedszkoli publicznych i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych zmniejszyła się z 127 do 43.

¹⁹ Liczba dzieci z terenu Miasta przyjętych do przedszkoli w porównaniu do liczby dzieci ogółem w roku szkolnym, tj. urodzonych w latach 2008 (II półrocze) – 2011 w zakresie roku szkolnego 2014-2015 oraz urodzonych w latach 2010-2012 w zakresie roku szkolnego 2015-2016.

²⁰ W tym 18 dzieci spoza terenu Miasta.

²¹ Według stanu na 30 czerwca 2015 r.

²² Lipcu i sierpniu 2014 r. odpowiednio przedszkola nr 5, 7 i 9 oraz 4, 6 i 9, a w lipcu i sierpniu 2015 r. odpowiednio przedszkola 3, 10 i 9 oraz 2, 8 i 9.

Wpływ na taki stan rzeczy miało m.in. objęcie w 2015 roku obowiązkiem szkolnym dzieci sześciolletnich oraz funkcjonowaniem na terenie Miasta 11²³ placówek niepublicznych.

2. Realizacja obowiązków gminy z ustawy nowelizującej z dnia 13 czerwca 2013 r.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Do przedszkoli samorządowych w ramach rekrutacji na rok szkolny 2015/2016 wpłynęło 414²⁴ wniosków o przyjęcie czterolatków z ogółem 731 dzieci zameldowanych w tym wieku na terenie Miasta²⁵. Na dzień 30 czerwca 2015 r. nie zakwalifikowano do przedszkoli sześciu czterolatków. Z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Suwałkach wynika, że zostaną oni przyjęci po przeprowadzeniu postępowania uzupełniającego lub decyzjami dyrektorów przedszkoli po 1 września 2015 r. Ponadto wyjaśniła, że: *„W celu zapewnienia wszystkim czterolatkom realizacji prawa do wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2016/2017 i aby więcej nie powtórzyła się sytuacja nieprzyjęcia dzieci w tym wieku do naszych placówek, we wrześniu br. na posiedzeniu Komisji Oświaty i Wychowania Rady Miejskiej w Suwałkach zostanie radnym przedstawiona propozycja ujęcia nowego kryterium w uchwale dotyczącej kryteriów stosowanych na II etapie postępowania rekrutacyjnego. Jako drugie kryterium ze stosowną liczbą punktów, która umożliwi czterolatkom przez trzylatkiem zakwalifikowanie się do przedszkola, proponuję – „Dziecko czteroletnie, które ma prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego”.* (dowód: akta kontroli str. 18-19, 53-55, 66-67)

Po zakończeniu postępowania rekrutacyjnego Miasto dysponowało ogółem 36 miejscami wolnymi dla dzieci trzy i czteroletnich w trzech placówkach. Informacje o liczbie wolnych miejscach w przedszkolach publicznych umieszczono na stronie internetowej Urzędu Miasta. (dowód: akta kontroli str. 65)

W roku szkolnym 2015/2016 wychowaniem przedszkolnym na terenie Miasta ma być objętych 565²⁶ dzieci czteroletnich, z tego 414 w placówkach publicznych oraz 151 w niepublicznych, co stanowiło 77,3% dzieci w tym wieku zameldowanych na terenie Miasta. (dowód: akta kontroli str. 53-54)

2.2. W latach 2014-2015 (I półrocze) wydatki Miasta na wychowanie przedszkolne (rozdział 80103 – Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, rozdział 80104 – Przedszkola, rozdział 80105 – Przedszkola specjalne i rozdział 80106 – Inne formy wychowania przedszkolnego) wyniosły odpowiednio 17.387,6 tys. zł i 9.076,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 303-321)

W kwotach tych mieściły się m.in. pokrywane przez Miasto koszty wychowania przedszkolnego dzieci będących jej mieszkańcami, a korzystających z tego wychowania poza jej terenem. W roku szkolnym 2014/2015 dotyczyło to szóstki dzieci²⁷, co stanowiło 0,2% dzieci urodzonych w latach 2008 (II półrocze) – 2011 i zameldowanych na terenie Miasta.

Wydatki z tego tytułu w 2014 roku wyniosły łącznie 6,4 tys. zł, a w I półroczu 2015 roku – 1,4 tys. zł. Rozliczenia między gminami następowały na podstawie not księgowych (Gmina Raczki oraz Miasto Stołeczne Warszawa), do których dołączono imienne wykazy dzieci z ich danymi adresowymi, datą urodzenia, nazwą placówki przedszkolnej i kwotą zwrotu.

(dowód: akta kontroli str. 68, 84-94)

Zasady zwrotu miesięcznych kosztów za dziecko korzystające w roku szkolnym 2014/2015 z wychowania przedszkolnego w publicznych placówkach przedszkolnych poza Miastem zostały ustalone w porozumieniach zawartych Gminą Raczki (porozumienie nr 1/2014 i 2/2014 z 28 lutego 2014 r.). (dowód: akta kontroli str. 69-83)

²³ Ośmiu przedszkoli i trzech punktów przedszkolnych.

²⁴ Wraz z dziećmi kontynuującymi wychowanie przedszkolne.

²⁵ Stan na 30 czerwca 2015 r.

²⁶ Według danych na dzień 30 czerwca 2015 r.: 408 przyjętych do przedszkoli publicznych, 151 do placówek niepublicznych oraz szóstka dzieci przyjętych w po rozpoczęciu roku szkolnego.

²⁷ Troje dzieci realizowało wychowanie przedszkolne w Gminie Raczki (dwójka w punkcie przedszkolnym i jedno w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej), a pozostała trójka uczęszczała do niepublicznego przedszkola w Warszawie.

Miesięczna kwota zwrotu kosztów dotacji na dziecko uczęszczające do punktu przedszkolnego lub oddziału przedszkolnego w Gminie Raczki wynosiła odpowiednio 92,88 zł oraz 168,53 zł (od stycznia 2015 r. – 97,83 zł oraz 195,66 zł).

(dowód: akta kontroli str. 68, 95)

2.3. W związku z zapewnieniem w latach szkolnych 2014/2015 – 2015/2016 miejsc w publicznych placówkach przedszkolnych dla wszystkich dzieci, którym Miasto ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w Urzędzie nie ogłaszano konkursu ofert dla niepublicznych przedszkoli, o którym mowa w art. 90 ust. 1g ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 332)

2.4. Zgodnie z wymogami § 8 ust. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkoli oraz publicznych szkół, Prezydent Miasta zatwierdzał arkusze organizacyjne przedszkoli samorządowych na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016. We wszystkich arkuszach organizacyjnych na rok 2015/2016 liczba dzieci w poszczególnych oddziałach przedszkolnych w dziesięciu przedszkolach samorządowych nie przekraczała 25, co było zgodne z § 5 ust. 2 i 3 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 96-97)

2.5. Gmina zapewniła możliwość odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego wszystkim dzieciom pięcioletnim. W roku szkolnym 2014/2015 realizację obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego (wynikającego z art. 14 ust. 3 ustawy o systemie oświaty) rozpoczęło 780 dzieci, w tym: 715 dzieci w placówkach publicznych oraz 65 w niepublicznych. Stanowiło to 95,5% dzieci pięcioletnich zameldowanych na terenie Miasta na pobyt stały na dzień 31 grudnia 2014 r. Z danych zawartych w SIO²⁸, wypełnianych przez Dyrektorów Szkół Podstawowych z terenu Miasta – do zadań których, zgodnie z art. 14b ust. 2 ustawy o systemie oświaty, należało kontrolowanie spełniania przedmiotowego obowiązku – wynika, że wszystkie dzieci zameldowane na terenie Miasta realizowały obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego. Spośród zameldowanych pięcioletników – 38 dzieci przebywało poza granicami kraju, a jedno realizowało roczne przygotowanie przedszkolne w OREW²⁹ w Brodzie Nowym.

(dowód: akta kontroli str. 51-52, 54, 98)

Na koniec I półrocza 2015 roku na terenie Gminy zameldowanych na pobyt stały było 824 dzieci, które w tymże roku skończą pięć lat, zaś roczne przygotowanie przedszkolne w roku szkolnym 2015/2016 w placówkach na terenie Miasta ma odbywać ogółem 795 dzieci, co stanowi 96,5% dzieci pięcioletnich zameldowanych na jego terenie na pobyt stały.

(dowód: akta kontroli str. 51-52, 54)

2.6. Z wyjaśnień Naczelnika Wydziału wynika, że zaproponowana na kolegium Prezydenta Miasta (z 17 stycznia i 3 lutego 2014 r.) sieć przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych była tak organizowana, aby droga do placówki dzieci pięcioletnich realizujących roczne przygotowanie przedszkolne nie przekraczała 3 km.

W roku szkolnym 2014/2015 rodzice jednego dziecka realizującego roczne przygotowanie przedszkolne wystąpili o zwrot kosztów określonych w art. 14 a ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Na podstawie przedstawionych faktur, potwierdzających nabycie miesięcznych biletów na komunikację miejską, zrefundowano koszt dojazdu dziecka wraz z opiekunem do szkoły za wrzesień 2014 r. Od października 2014 r. rodzic zrezygnował z przedmiotowej refundacji.

(dowód: akta kontroli str. 66-67, 112-116)

2.7. Zgodnie z wymogami art. 20c ust. 4 i 6 w zw. z art. 20zf pkt 1 ustawy o systemie oświaty, kryteria uzupełniające i liczbę punktów przyznawanych za poszczególne kryteria zostały określone w uchwale Rady Miejskiej w Suwałkach (Nr IV/26/2015 z 28 stycznia 2015 r.)³⁰, w której ustanowiono m.in. kryterium dochodowe. W uchwale sprecyzowano

²⁸ System Informacji Oświatowej.

²⁹ Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy dla dzieci z głębokim stopniem upośledzenia.

³⁰ Kryteria uzupełniające rekrutacji do przedszkoli: [1] dziecko pięcioletnie, które w danym roku szkolnym jest objęte obowiązkiem wychowania przedszkolnego – 16 pkt, [2] dziecko rodzica odprowadzającego podatek dochodowy na rzecz Miasta Suwałki – 8 pkt, [3] dziecko obojga rodziców pracujących lub studiujących w systemie dziennym – 4 pkt, [4] rodzeństwo uczęszczające do przedszkola/szkoły pierwszego wyboru w bieżącym roku szkolnym – 2 pkt., [5] dziecko

także okoliczności i dokumenty uznawane za potwierdzenie spełnienia poszczególnych kryteriów. (dowód: akta kontroli str. 121-122)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Po I i II etapie rekrutacji na rok szkolny 2015/2016 do przedszkoli publicznych nie przyjęto sześciu czterolatków. Zgodnie z art. 7 ustawy nowelizacyjnej z dnia 13 czerwca 2013 r., Prezydent Miasta jest zobowiązany do zapewnienia miejsca wychowania przedszkolnego dla każdego czterolatka od dnia 1 września 2015 r. Rodzicom nieprzyjętych kandydatów nie wskazywano pisemnie innych placówek, które mogłyby je przyjąć, mimo dysponowania przez Miasto ogółem 36 miejscami wolnymi dla dzieci trzy i czteroletnich w trzech placówkach, co było niezgodne z art. 14 ust. 4b ustawy o systemie oświaty wprowadzoną ustawą nowelizacyjną z dnia 13 czerwca 2013 r.

Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału: „Nie wskazywaliśmy rodzicom nieprzyjętych czterolatków placówek, które mogłyby je przyjąć z powodu przeoczenia. Szóstka czterolatków, którzy nie zostali zakwalifikowani do przedszkoli samorządowych po I i II etapie rekrutacji zostanie przyjęta do placówek samorządowych po przeprowadzeniu postępowań uzupełniających lub decyzjami dyrektorów przedszkoli, które dysponują wolnymi miejscami po rozpoczęciu roku szkolnego”.

(dowód: akta kontroli str. 55, 66-67)

2. Prezydent Miasta, na podstawie § 8 ust. 1 załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, zatwierdzał arkusze organizacyjne przedszkoli samorządowych na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016. W czterech (z 10) takich arkuszach na rok szkolny 2014/2015 wystąpiły przekroczenia w poszczególnych grupach przedszkolnych (w Przedszkolu Nr 1 w dwóch oddziałach – o jedno dziecko, w przedszkolu nr 6 w dwóch oddziałach – o dwoje i czworo dzieci, w Przedszkolu Nr 8 w dwóch oddziałach - o jedno i dwoje dzieci oraz w Przedszkolu nr 10 w trzech oddziałach po dwoje dzieci), co naruszało przepisy § 5 ust. 2 i 3 załącznika Nr 1 do ww. rozporządzenia. Przyczyny przekroczeń w przedszkolach Nr 6, 8 i 10 były przedmiotem wyjaśnień Dyrektorów tych placówek, złożonych w ramach równolegle prowadzonej kontroli NIK w tych podmiotach.

Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału powodem zatwierdzania arkuszy organizacyjnych ww. przedszkoli z przekroczoną liczbą dzieci w oddziałach była: „ (...) potrzeba społeczna przyjęcia dziecka do konkretnego przedszkola. Ponadto z dotychczasowego doświadczenia wynika, że poszczególne grupy przedszkolne nigdy nie osiągały 100% frekwencji. Jednocześnie informuję, że nie będą w przyszłości zatwierdzane arkusze organizacyjne przedszkoli samorządowych z przekroczoną liczbą dzieci w oddziałach”.

(dowód: akta kontroli str. 66-67, 96-97)

Ocena cząstkowa

Miasto prawidłowo realizowano obowiązki określone w ustawie nowelizującej z dnia 13 czerwca 2013 r., w zakresie zapewnienia miejsc do korzystania z wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom czteroletnim oraz pokrywania kosztów wychowania przedszkolnego dzieciom korzystającym z niego poza terenem Miasta.

3. Nadzór Prezydenta nad przedszkolami publicznymi

Opis stanu
faktycznego

Sprawy z zakresu – określonego w art. 34a ustawy o systemie oświaty – nadzoru organu prowadzącego nad działalnością placówek przedszkolnych, w Urzędzie były prowadzone przez Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu. Do jego zadań przypisano prowadzenie spraw w zakresie oświaty, wychowania i sportu dzieci i młodzieży w tym m.in.:

- wykonywanie zadań związanych z zakładaniem, prowadzeniem, utrzymaniem i likwidacją przedszkoli samorządowych,

- wykonywanie zadań związanych z naborem do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, w tym przygotowywanie naboru i koordynowanie elektronicznego naboru. (dowód: akta kontroli str. 121-141)

W Wydziale sprawy związane z nadzorem merytorycznym nad przedszkolami publicznymi przypisano jednej osobie. (dowód: akta kontroli str. 142-143)

W dniu 8 maja 2015 r. pracownik Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu przeprowadził jedną kontrolę w Przedszkolu Nr 3 w trakcie której sprawdzano m.in. prawidłowość przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego do placówki na rok szkolny 2014/2015. Nieprawidłowości nie stwierdzono. W latach 2014-2015 w innych przedszkolach nie realizowano kontroli w zakresie prawidłowości przeprowadzania rekrutacji.

(dowód: akta kontroli str. 66-67, 144-165)

W ramach niniejszej kontroli NIK równolegle realizowała czynności kontrolne w trzech przedszkolach samorządowych³¹, w wyniku których stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na przekroczeniu liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych oraz nieprzestrzeganiu zasad dokumentowania spełniania kryteriów naboru w trakcie rekrutacji do przedszkoli. Ponadto były one kilkakrotnie w latach 2014 – 2015 kontrolowane przez przedstawicieli PPIS (kontrole kompleksowe i kontrole w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego), którzy nie stwierdzili naruszenia wymagań higieniczno-sanitarnych zawartych w obowiązujących przepisach.

W trakcie kontroli w dniu 16 września 2014 r. w Przedszkolu Nr 6 zwrócono uwagę na zniszczoną i popękaną terakotę w łazienkach czterolatków oraz wytartą i zniszczoną podłogę w salach trzy i czterolatków. Stwierdzone nieprawidłowości usunięto.

W dniach 26 – 29 września 2014 r. Okręgowa Inspekcja Pracy w Białymstoku skontrolowała Przedszkole Nr 10 w Suwałkach w zakresie m.in. przestrzegania prawa pracy, przepisów i zasad BHP, a także higieny pracy. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dyrektorzy przedszkoli zapewnili przeprowadzenie: 1/ okresowych przeglądów stanu technicznego budynków, wymaganych przepisami art. stosownie do art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³², 2/ kontroli w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do przedszkoli, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, tj. kontroli, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³³.

(dowód: akta kontroli str. 166-195, 342-370)

W ewidencji skarg wpływających w latach 2012-2015 do Urzędu Miasta nie odnotowano skarg dotyczących realizacji zadań z zakresu wychowania przedszkolnego, a w szczególności z zakresu zapewnienia dzieciom miejsc w publicznych placówkach przedszkolnych. (dowód: akta kontroli str. 196)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w ramach kontroli NIK w Przedszkolach Nr 6, 8 i 10 – mimo sprawowania nadzoru przez Prezydenta Miasta – stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na przekraczaniu liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych, czym naruszano przepisy § 5 ust. 2 i 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz nieprzestrzeganiu zasad dokumentowania spełniania kryteriów naboru w procesie rekrutacji do przedszkoli publicznych.

Ocena częściowa

Miasto zapewniało warunki organizacyjne sprawowania nadzoru nad działalnością placówek przedszkolnych, stosownie do art. 34a ustawy o systemie oświaty. Prawidłowo

³¹ Kontrolą objęto Przedszkola Nr 6, 8 i 10.

³² Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm. Ustawa zwana dalej „prawem budowlanym”.

³³ Dz.U. Nr z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

realizowano nadzór w zakresie spraw finansowych oraz bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu. Najwyższa Izba Kontroli dostrzega jednak potrzebę wzmocnienia nadzoru nad przedszkolami oraz przebiegiem procesu rekrutacji.

4. Działania w celu zapewnienia od 1 września 2017 r. opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom w wieku 3-5 lat

Opis stanu
faktycznego

Według będących w dyspozycji Urzędu danych, na koniec I półrocza 2015 roku na terenie Miasta zameldowanych było 2150 dzieci, które od roku szkolnego 2017/2018 będą miały prawo do korzystania z opieki przedszkolnej, w tym 773 urodzonych w 2012 roku, 691 – w 2013 roku i 686 – w 2014 roku. Na rok szkolny 2015/2016 w przedszkolach publicznych dysponowano 1488 miejscami oraz 150 miejscami w oddziałach przedszkolnych, co pokrywało w ok. 76,2% przewidywane zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolach publicznych (bez przypadków ewentualnego odroczenia realizacji obowiązku szkolnego). Kolejne 634 miejsc było w przedszkolach niepublicznych i punktach przedszkolnych funkcjonujących na terenie Miasta. Kilko dzieci corocznie korzystało z wychowania przedszkolnego w innych gminach (w roku szkolnym 2014/2015 było to sześć osób, tj. 0,26% ogółu dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie Miasta).
(dowód: akta kontroli str. 50-51, 68, 84-94, 197)

W Mieście – w ostatnich pięciu latach – nie likwidowano publicznych placówek przedszkolnych.
(dowód: akta kontroli str. 66-67)

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu uchwały w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych na rok szkolny 2015/2016³⁴: „Z uwagi na zmianę ustawy o systemie oświaty w roku szkolnym 2016/2017 nie będzie dokonywany nabór do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych”, tak więc liczba miejsc w oddziałach przedszkolnych zmniejszy się o 150.

(dowód: akta kontroli str. 45-48, 66-67)

Ogłędziny pomieszczeń wykorzystywanych przez dzieci z oddziałów przedszkolnych utworzonych przy pięciu (z ośmiu) szkołach podstawowych³⁵ wykazały, m.in. że zostały umiejscowione w wyodrębnionych częściach budynków szkół lub były one oddzielone od reszty placówki, co utrudniało – ale nie eliminowało całkowicie – możliwości kontaktu dzieci w wieku przedszkolnym z pozostałymi uczniami. Wyposażenie meblowe i urządzenia toalet oddziałów przedszkolnych, w których dokonano oględzin, nie były dostosowane do możliwości dzieci trzy i czteroletnich, nie stwierdzono również możliwości wydzielenia miejsc do leżakowania dla najmłodszych dzieci. W oddziałach przedszkolnych utworzonych przy Szkole Podstawowej Nr 7 wejście do toalet następowało bezpośrednio z sal zajęć, zaś w pozostałych czterech szkołach usytuowano je poza salami zajęć. Stołówki we wszystkich placówkach znajdowały się poza salami zajęć, przy czym wydawanie posiłków dzieciom z oddziałów przedszkolnych zorganizowano w czasie lekcji pozostałych uczniów. Zakres usług przedszkolnych świadczonych w oddziałach przedszkolnych był węższy niż w przedszkolach samorządowych. I tak:

- w oddziałach przedszkolnych opiekę zapewniano w godzinach od 7 do 12 lub od 7³⁰ do 12³⁰, zaś w przedszkolach objętych kontrolą od 6 do 17,
- dzieci z oddziałów przedszkolnych miały możliwość korzystania z odpłatnych obiadów – wydawano jeden posiłek, zaś w przedszkolach samorządowych – trzy,
- w trzech (z pięciu) szkołach przy których zorganizowano oddziały przedszkolne, zapewniono stały dostęp do wody pitnej (w formie butelkowanej lub „źródełka” na korytarzu), a pozostałe dwie placówki nie zapewniały takiego dostępu. Natomiast wszystkie przedszkola zapewniały wychowankom bieżący dostęp do wody pitnej,
- w oddziałach przedszkolnych dzieci miały możliwość korzystania z kilku rodzajów zajęć dodatkowych m.in. : j. angielskiego, logopedycznych czy szachowych finansowanych z budżetu miasta, a w przedszkolach organizowano większą liczbę zajęć dodatkowych

³⁴ Uchwała Nr X/99/2015 Rady Miejskiej w Suwałkach z 29 lipca 2015 r.

³⁵ Oględzin dokonano w dniach 22-23 lipca 2015 r. w szkołach podstawowych Nr 2, 4, 7, 10 i 11 z ośmiu funkcjonujących na terenie Miasta w roku szkolnym 2014/2015.

m.in. takich jak: z j. angielskiego, logopedyczne, gry w szachy, gimnastyki korekcyjnej, rytmiki, animacyjne, teatralne czy plastyczne. (dowód: akta kontroli str. 198-298)

W związku z mającym nastąpić z mocy prawa od roku szkolnego 2016/2017 zmianami organizacyjnymi w zakresie oddziałów przedszkolnych – według uzasadnienia do projektu uchwały w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na rok szkolny 2015/2016 – Miasto zamierza zlikwidować wszystkie oddziały przedszkole utworzone przy szkołach podstawowych. Natomiast jak wyjaśniła Zastępca Prezydenta Miasta, w celu zapewnienia wszystkim dzieciom w wieku trzech – pięciu lat od roku szkolnego 2017/2018 miejsca w placówkach publicznych w IV kwartale br. zaplanowano spotkanie z podmiotami prowadzącymi placówki niepubliczne: „(...) które będą mogły wziąć udział w otwartym konkursie ofert na otrzymanie z budżetu Miasta Suwałki dotacji na każde dziecko w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jedno dziecko w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Suwałki pomniejszonym o opłaty ponoszone przez rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz wyżywienie stanowiące dochód gminy”.

(dowód: akta kontroli str. 45-48, 340-341)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że Miasto nie jest przygotowane do mającego nastąpić, z dniem 1 września 2016 r., przekształcenia (z mocy ustawy o systemie oświaty) oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w przedszkola. Ogledziny pomieszczeń takich oddziałów w pięciu (z ośmiu przy których utworzono w roku szkolnym 2014/2015 oddziały przedszkolne) szkołach podstawowych w Suwałkach wykazały, że brak było możliwości wygospodarowania miejsc do leżakowania w przypadku przebywania w oddziałach dzieci młodszych, a ich wyposażenie (meblowe) oraz urządzenie toalet nie są dostosowane do możliwości korzystania z nich przez dzieci trzy i czteroletnie.

Ocena cząstkowa

Miasto w oparciu o istniejącą bazę oświatową placówek publicznych (przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych) nie będzie w stanie zapewnić od roku szkolnego 2017/2018 wszystkim dzieciom w wieku trzech – pięciu lat zameldowanym na jego terenie, miejsc w przedszkolach publicznych. Liczba tych dzieci na koniec czerwca 2015 r. wynosiła 2150 przy 1638 miejscach w placówkach publicznych na terenie Miasta. Konieczne zatem staje się podjęcie działań w celu zapewnienia od dnia 1 września 2017 r. opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom w wieku trzech-pięciu lat.

5. Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego

Opis stanu
faktycznego

W latach 2014-2015 wydatki Urzędu na wychowanie przedszkolne w rozdziałach 80103 (Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych), 80104 (Przedszkola), 80105 (Przedszkola specjalne) i 80106 (Inne formy wychowania przedszkolnego) zaplanowano w wysokości 17.469,2 tys. zł i 16.942,6 tys. zł. Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w wysokości odpowiednio 2.889,4 tys. zł i 2.884,6 tys. zł, stanowiła 16,5% i 17,0% zaplanowanych wydatków.

Wydatki Urzędu Miejskiego w tych rozdziałach w 2014 i I półroczu 2015 roku wyniosły odpowiednio 17.387,6 tys. zł (w tym 216,1 tys. zł wydatków majątkowych) i 9.076,8 tys. zł (wyłącznie wydatki bieżące). Najwyższe kwoty wydatków stanowiły:

- wynagrodzenia z pochodnymi – 12.756,2 tys. zł (73,3% ogółu wydatków) i 5.955,5 tys. zł (65,6%),
- dotacje podmiotowe dla przedszkoli niepublicznych – 1.685,8 tys. zł (9,7% ogółu wydatków) i 1.271,2 tys. zł (14,0%),
- zakup energii (energia elektryczna, ciepła, woda) – 672,6 tys. zł (3,9% ogółu wydatków) i 324,9 tys. zł (3,6%),

W przeliczeniu na osobę zameldowaną w mieście wydatki na wychowanie przedszkolne wyniosły 250,2 zł i 131,6 zł. (dowód: akta kontroli str. 303-321)

W latach 2014-2015 (I półrocze), dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego – zgodnie z art. 14d ust. 1 ustawy o systemie oświaty – przeznaczono na wydatki bieżące związane z realizacją wychowania przedszkolnego. Roczne rozliczenie wykorzystania dotacji za 2014 rok przekazano do Kuratorium Oświaty w Białymstoku w terminie określonym w § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego³⁶, tj. do dnia 31 stycznia 2015 r. Bieżący nadzór finansowy realizowano poprzez analizę sprawozdań budżetowych składanych przez przedszkola publiczne.

(dowód: akta kontroli str. 151, 299-302, 322-323)

Kwota przyznanej w 2014 roku dotacji zrekompensowała utracone od 1 września 2013 r. dochody Gminy wynikające z ustawowego ograniczenia wysokości opłat ponoszonych przez rodziców dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym z 2,50 zł do 1,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę korzystania z tej usługi w czasie przekraczającym pięciogodzinny dzienny wymiar zajęć. Uwzględniając dochody Miasta z tytułu tych opłat oraz średnioroczną liczbę dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w 2012 i w 2014 roku utracone w 2014 r. dochody wyniosły 858,4 tys. zł³⁷. Natomiast otrzymana w 2014 roku dotacja wyniosła 2.889,5 tys. zł³⁸, co stanowiło trzykrotność (336,6%) utraconych w tym okresie dochodów Miasta. W latach 2014-2015 nie realizowano projektów dotyczących przedszkoli z dofinansowaniem środków z UE.

(dowód: akta kontroli str. 324-331)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W Mieście prawidłowo wykorzystano i rozliczono dotację na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁹, wnosi o:

1. Pisemne wskazywanie rodzicom dzieci czteroletnich (nieprzyjętych do przedszkoli publicznych do których się ubiegali) innych placówek, które mogłyby je przyjąć, zgodnie z art. 14 ust. 4 b ustawy o systemie oświaty,
2. Kontynuowanie działań na rzecz zapewnienia – od 1 września 2017 r. – opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom w wieku trzech-pięciu lat.
3. Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad przedszkolami samorządowymi oraz przebiegiem procesu rekrutacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie

³⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 956 ze zm.

³⁷ W przeliczeniu na jedno dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego suma opłat za każdą rozpoczętą godzinę korzystania z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym pięciogodzinny dzienny wymiar zajęć w 2012 roku wyniosła 1009 zł, a w 2014 roku – 466 zł, tj. o 543 zł mniej.

³⁸ Otrzymana w 2014 roku dotacja w przeliczeniu na jedno dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego wyniosła 1.829,5 zł.

³⁹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096. – Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

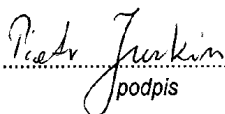
21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

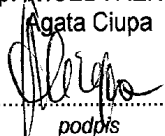
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 25 września 2015 r.

Kontroler
Piotr Jurkin
st. inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis